

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מק"מ: מנהיגות, קהילה, מקום: עתודה לניהול בכיר במרכזים
קהילתיים - 3788

תאריך עדכון אחרון 05-10-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ניהול מלכ"רים וארגונים קהילתיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): איילה וול

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ayalawoh@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:
גב איילה וול

תאור כללי של הקורס:
הקורס יעסוק במנהיגות מבוססת קהילות מקומיות, תוך התמקדות ביסודות הניהול בעמותות ומרכזים קהילתיים.

הקורס יעסוק בסוגיית הקשר בין אדם למקום ולקהילה, תוך התייחסות לאתגרי העירוניות, אתגרי העידן הדיגיטלי וסוגי קהילות שונים.

הקורס יכלול שלושה מרכיבים - תיאוריה, אבחון ויישום.

מטרות הקורס:
לפתח בקרב הסטודנטים/ות הבנת יסוד של תיאוריות ופרקטיקות בתחום הקהילה והמנהיגות ברמה המקומית.

לחזק היכרות עם עולם המרכזים הקהילתיים ולפתח עתודה לניהול בכיר במרכזים הקהילתיים.

תוצרי למידה
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
הכרות עם תיאוריות וכלים בתחום הקהילה והמנהיגות בהיבטים מסורתיים ודיגיטליים.

יכולת ניתוח קהילות על פי המודלים והתיאוריות שנלמדו בקורס.

יכולת שימוש בכלים ופרקטיקות למנהיגות מקומית ופיתוח קהילה.

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: הקורס ישלב הרצאות, מרצים אורחים, התנסות בקבוצות וסיורים בשטח.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
סגנונות מנהיגות
מנהיגות השתתפותית
היכרות עם עולם המרכזים הקהילתיים.
מבוא לבינוי קהילה

קהילות מקום וקהילות דיגיטליות
קהילה ומנהיגות בעידן הדיגיטלי
פסיכולוגיה קהילתית: התקשרות למקום ולקהילה
הון חברתי ורשתות חברתיות.
מודלים וכלים למנהיגות ופיתוח קהילה: דיאלוג וגישור בקהילה, אירוע בונה קהילה, צוות משימה, כלים
השתתפותיים.

חומר חובה לקריאה:

בולבי, ג' (2016). בסיס בטוח: התקשרות הורה-ילד והתפתחות אנושית בריאה. (תרגום: ל' נתן). תל
אביב: עם עובד.

גודמן, מ. (2021). מהפכת הקשב. כנרת, זמורה, דביר. פרק ג: פרדוקס הבדידות. עמ' 83-102.

גולדברג, ד' (1995). המערה המודרנית: מחברה ריכוזית לקהילה דיגיטלית. ידיעות אחרונות ספרי
חמד.

וול-טיסר, א', בליט-כהן, ע' (2023). משמעויות של קהילה בשכונה בעיר בעידן החדש. חברה ורווחה,
מ"ג, 1 (מרץ 2023), 65 - 89.

לב-און, א' (2016). קהילות מקוונות. הוצאת רסלינג.

ליכטנברג, פ' (2021). סוטריה ופסיכოזה: התמודדות בקהילה. חושבים מחדש על טיפול בפסיכוזה:
איגריציה, קהילה ודיאלוג.

https://www.betipulnet.co.il/particles/Soteria_and_Psychosis_Coping_in_the_Community

סדן, א' (2009). עבודה קהילתית: שיטות לשינוי חברתי. תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.

צפוני, ג' ושדמי, ש' (2010). לשם שינוי ביחד: בינוי קהילה- פיתוח הון חברתי כבסיס לקהילתיות
מתחדשת. ירושלים: השירות לעבודה קהילתית- משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

רזין, ע' ושנהב, א' (2018). היקשרות למקום בשכונות שונות ובעיר אחת: על הקשר בין אדם לשכונתו
ובין אדם לעירו. ירושלים: מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות.

1. McMillan DW. Community Psychology: Getting to Work. In: Clauss-Ehlers CS, ed. The Cambridge Handbook of Community Psychology: Interdisciplinary and Contextual Perspectives. Cambridge Handbooks in Psychology. Cambridge University Press; 2021:16-47.

Scannell, L., & Gifford, R. (2014). Comparing the theories of interpersonal and place attachment. In L. C. Manzo & P. Devine-Wright (Eds.), Place Attachment. Advances in theory, methods and applications in Place attachment, pp. 23-36. Routledge.

Putnam, R. D. (2000). Bowling Alone: The Collapse and Revival of American

Community. New York: Simon & Schuster.

Wohl, A., & Blit Cohen, E. (2024). The dark side of community development and place attachment in a diverse neighborhood. *Community Development*, 1-18.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות:

הקורס יורכב מיומיים של למידה בקמפוס הר הצופים ויומיים של סיור בשטח והיכרות עם ארגונים ואנשים בתחום המנהיגות והקהילה בירושלים.